

Ką papasakojo pašto dėžutė

– Šiandien ir vėl aš tuščia, – skundėsi metalinė pašto dėžutė šalia jos namo sienos stovinčiam šiukšlių konteineriui.

– Neverkšlenk, – atsiliepė tas. – Žmonės visada turi ką išmesti!

– Ne išmesti, o ĮMESTI. Aš esu tam, kad į mane mestų laiškus – plonyčio popieriaus laiškus, gražiai sulankstytus ir įdėtus į švarų voką su spalvotu pašto ženklau...

– Na, tu ir svajoklė! Visi švaručiai lapai anksčiau ar vėliau tampa purvinais popieriaus gniužulais ir atsiduria mano pilve, – paniekinamai tarė konteineris ir nusižiovavo.

– Jūs neteiskus, – švelniai paprieštaravo pašto dėžutė. – Žmonės labai mėgsta gauti laiškus, juos skaito po kelis kartus ir saugo kvepiančiose dėžutėse.

– Kąąą? – nesuprato konteineris. Jis mieliau būtų pasiklausęs, ką tarškia tuščios kokakolos skardinės, bet tiek to, šiandien iš nuobodulio jis pasiklausys ir tos paštininkės gelsvais apsilaupiusiais dažais. Šiaip ji jam nepatinka – yra pernelyg pasipūtusi ir dedasi visažine.

– Žmonės jau senų senovėje rašė vieni kitiems laiškus. Iš pradžių jie tik

keitėsi informacija, o vėliau, kai atsiradome mes, pašto dėžutės, ir laišakai tapo dažnesni, juose ėmė lieti jausmai. Ak, kokių nuostabių siūsta anuomet laiškų – jų popierius būdavo iškepamas, į vokus priberama džiovintų rožių žiedlapių... Esu mačiusi ašaromis sulaistytų švelnučių laiškų, ir laiškų, rašytų ant cemento maišo skiautės... Rašančiajam laiškas buvo lyg meno kūrinys. Stengtasi ne tik dailiai raityti

raides, bet ir rašyti sklandžiais sakiniais, vaizdingai, įterpti kokį poezijos posmą. Adresatas (tas, kuris laišką gavo) skaitydavo puslapį po puslapio lyg įdomios knygos skyrių, o adresantui (tam, kuris rašė) mirus tie laišakai įgaudavo neįkainojamą vertę – juose juk buvo visas žmogaus gyvenimas: nuotyčiai,

įvykiai, mintys, rūpesčiai ir džiaugsmas. Joks doras žmogus nieku gyvu neperskaitys svetimo laiško, net jei smalsumas deginte degintų.

– Visi žmonės vienodi, po jų lieka tik šiukšlės, – nusišaipė konteineris.

– Jokių būdu nesutinku, – vėl paprieštaravo pašto dėžutė. – Kai kurių žmonių gyvenimas – kaip geriausias nuotykių romanas! Žinote, kaip įdomu, kai nuotykiškai užrašomi laiško forma? Įsivaizduokite, viršuje data, na, kokie... 1836-tieji, gegužės 12. Po data – vietovė. Tarkim, Paryžius. Tada kreipinys: „Mielas drauge...“, o paskui, paskui... keliaujančio aplink pasaulį bičiulio įspūdžiai! Laiško pabaigoje – „Tvirtai tave apkabinu“ ir parašas. Visa knyga sudaroma iš laišku.

– Kaip galima rašyti laišką, kai nežinai, kas jį skaitys?

– Tokių laišku yra. Tikrai. Įsivaizduokite žmogų negyvenamoje saloje. Jis trokšta būti išgelbėtas, parašo laišką, įkiša jį į butelį, tvirtai užkemša, užlieja vašku, kad į vidų nepatektų drėgmė, ir paleidžia į jūrų platybes...

– Niekada dar nesu gavęs butelio su laišką, – visai draugiškai nusišypsojo konteineris. – O žinai, norėčiau...

1. Kurie du veikėjai kalbasi šiame tekste?
 - A. Kokakolos skardinė ir plonytis laiškas.
 - B. Pašto dėžutė ir šiukšlių konteineris.
 - C. Iš laišku sudaryta knyga ir skaitytojas.
 - D. Žmogus negyvenamoje saloje ir paštininkė.

(1 taškas)

2. Kuriais žodžiais laiškus apibūdina pašto dėžutė, o kuriais – konteineris? Rodyklėmis sujunkite veikėjų korteles su laiškus apibūdinančiais žodžiais.

Laiškus apibūdinantys žodžiai

(1 taškas)

3. Kodėl konteineris „mieliau būtų pasiklausęs, ką tarškia tuščios kokakolos skardinės“?
- A. Jam neįdomūs pašto dėžutės pasakojimai.
 - B. Jis blogai girdi švelnų kalbėjimą.
 - C. Jis mėgsta įmetamų skardinių garsą.
 - D. Jam nepatinka geltona spalva.

(1 taškas)

4. Kuo ypatinga pašto dėžutės nusakoma nuotykių knyga?
- A. Ji sudaryta pagal datas.
 - B. Ji sudaryta iš netikrų istorijų.
 - C. Ji sudaryta pagal vietas.
 - D. Ji sudaryta iš laiškų.

(1 taškas)

5. Kodėl kai kurie laišakai pradedami kreipiniu „Mielas skaitytojau“?
- A. Jie skirti kiekvienam, kuris juos gaus ir perskaitys.
 - B. Jie skirti negyvenamos salos gyventojui.
 - C. Jie skirti slaptiems laiškų skaitytojams.
 - D. Jie skirti mėgstantiems nuotykius keliautojams.

(1 taškas)

6. Pašto dėžutės pasakojime buvo paminėti penki svarbiausi laiško elementai. Pateiktame laiško ruošinyje jų trūksta. Naudodamiesi tekstu, nubrėžkite rodykles nuo laiško elementų į jiems tinkamas vietas laiško ruošinyje.

Tvirtai tave apkabinu!

Mielas skaitytojau...

Vietovė

Parašas

Data

Laiško ruošinys

Šiandien su šeima aplankiau daugybę įdomių vietų, mačiau tokių keistų statinių! Didžiausią įspūdį paliko Eifelio bokštas – atrodo, kad jis yra iki dangaus...

(1 taškas)

7. Ką reiškia posakis „smalsumas deginte degina“?
- A. Labai linksma
 - B. Labai karšta
 - C. Labai įdomu
 - D. Labai svarbu

(1 taškas)

8. Kodėl žmogus negyvenamoje saloje rašo laišką butelyje?

- A. Jis nori susirasti draugų.
- B. Jis nori būti išgelbėtas.
- C. Jis neturi ką veikti.
- D. Jam patinka rašyti laiškus.

(1 taškas)

9. Kodėl konteineriui nepatiko pašto dėžutė?

- A. Ji buvo apsilaupiusiais dažais.
- B. Ji kvepėjo rožių žiedlapiais.
- C. Ji buvo labai išsipūtusi.
- D. Ji labai daug žinojo.

(1 taškas)

10. Sunumeruokite korteles pagal seką, atskleidžiančią, kaip keitėsi konteinerio nuotaika nuo pasakojimo pradžios iki pabaigos. Viena kortelė liks nepanaudota.

☐	☐	☐	☐
Susidomėjęs	Rūpestingas	Pašaipus	Nuobodžiaujantis

(1 taškas)

11. Kurios teksto veikėjų aprašymo detalės juos daro panašius į žmones?

- A. Jie kalbasi apie žmones
- B. Jie kalba, reiškia jausmus
- C. Jie valgo, miega ir sensta
- D. Jie turi visko prikaupę

(1 taškas)

12. Apibendrinkite **visą tekstą** ir įvardykite, apie ką jis yra.

- A. Apie įvairius žmonių rašomus laiškus.
- B. Apie du besikalbančius draugus.
- C. Apie žmones negyvenamoje saloje.
- D. Apie nepaprastus keliautojų nuotykius.

(1 taškas)

Teksto suvokimo užduotis „Ką papasakojo pašto dėžutė“, aukštesnysis lygis

Teksto suvokimo aspektai	Kognityvinės gebėjimų grupės*	Patenkinamas	Pagrindinis	Aukštesnysis	Mokinio surinkti taškai
Teksto esmė <i>1 taškas</i>	Ž.				
	T.				
	AM.		12		
Teksto detalės <i>5 taškai</i>	Ž.		4		
	T.	8	6	5	
	AM.			11	
Veikėjai <i>4 taškai</i>	Ž.	1			
	T.		9	2	
	AM.			10	
Nuomonės <i>1 taškas</i>	Ž.				
	T.				
	AM.		3		
Kalbinė raiška <i>1 taškas</i>	Ž.				
	T.				
	AM.		7		

* Kognityvinės gebėjimų grupės:

- Žinios ir supratimas
- Taikymai
- Aukštesnio lygio mąstymas

Mokytojo komentaras:

Stiprybės:

Tobulintina:
